

Inleiding.

Hoor het woord dat ons komt vandaag op de tweede zondag van de Advent: heel de mensheid zal Gods reddende aanwezigheid ervaren.

Advent, de tijd van nu en die vol verwachting, de tijd van uitzien naar elkaar en tegelijkertijd omzien naar elkaar. Baruch, een profeet, zingt het alvast uit en neemt een voorschot op wat ons te wachten staat. Uitzicht doet leven! Een stem –waarvandaan?- doet ons de oren spitsen en breekt binnen in de woestijn van onze geschiedenis: bereid je voor om iedereen leven te gunnen, en dus hindernissen te ruimen en welkom uit te stralen in doen en laten voor iedereen in wie we mogen herkennen dat de Eeuwige ons in hen tegemoet komt. Verstillen we en zuiveren we ons van wat ons tegenhield en tegenhoudt.

Kyrie, Heer ontferm u

OVERWEGING

Wat u gehoord heeft –als u het gehoord heeft (hetgeen in ieder geval niet aan de lector lag)- was de tekst van een lied waarin Jerusalem wordt toegezongen. De oorspronkelijke zanger wordt Baroech genoemd, gezegende, Benedictus in het latijn. naar de hulp/secretaris van Jeremia de profeet. De tekst roept van de ene kant de ellende op van de dagen toen het volk werd weggevoerd van huis en haard, maar uiteindelijk , belooft dit lied, zouden de ballingen, de ontheemden worden teruggeleid naar moeder Jerusalem.

Een lied, een troostlied is het: *Jerusalem, doe je rouwkleed uit, want het komt goed. Laat weer zien hoe goddelijk mooi je bent, onweerstaanbaar. Sla de mantel om van Gods gerechtigheid en zet de kroon op je hoofd van de Eeuwige staat je prachtig. Zo wil God het. Hij roept je bij koosnamen voortaan: Vrede-door-gerechtigheid, en ook wel: heil-door-godsvertrouwen.*

Mooi lied, wellicht, maar wel uit die oude Bijbel.... Wat doet het ons? Doet het ook mooi, gebeurt er wat, worden we er al een beetje blij van? Want dat is toch de bedoeling van alle liederen uiteindelijk, een voorschot op wat komen gaat, van troost tot opgetogenheid, ook wat wij hier zingen, in deze viering: het komt goed, het komt goed

Een lied is pas een lied als het gezongen wordt. Toch? En eigenlijk alleen *tijdens de duur* van het zingen. Als de laatste toon geklonken heeft, valt het stil. Een stilte als een lege plek. De handen van de organist hangen nog een moment in de lucht en vallen dan in de schoot. De zanger gaat weer gaan zitten. En in die stilte, hoor je toch nog en ook weer niet ... en toch nog wel ... het hele lied in een notendop....

Een soort lege plek, mijn associatie, waar van alles binnen kan, die van alles kan ontvangen. Voor zo'n lege plek hebben de Fransen een mooi woord: un abri. Dat kan zijn: een onderkomen, een afdakje met zijwand, als een arm om een schouder, een beschutting tegen de wind, een plaats om te schuilen als je bang bent, een bushaltehuisje om je wachten mooi te maken, een plaatsje op schoot veilig tegen iemand aan voor effe. Snapt u?, zoiets. Maar een abri is pas een abri, als er iemand is met een schouder, als iemand die beschut wil worden, die niet wordt weggeblazen, veilig is, voor even; iemand die wacht en zijn tijd tot

wachttijd maakt, op de bus bijvoorbeeld die haar of hem verder zal brengen. Als er niemand is, is het een plek die zelf wacht, in zichzelf is gekeerd, jawel, maar om te ... adventen, met open wanden. Als er een deur in zou zitten, zou het onderkomen zeggen: bel maar aan en misschien doe ik dan open. Ook mooi, hoor. Maar dat is geen abri. Een abri heeft op zijn minst een hele open wand en die abri zingt: jij bent al binnen, jij mag er zijn; zoals jij bent... Hoe die abri er precies uit ziet... dat het dak een beetje lekt, tocht door de kieren ... wat kan het schelen. Het is het oude liedje: *'Ze waren een weinig verder gegaan tot aan een boerenschure, ... het is daar waar Heer Jezus geboren werd (bijvoorbeeld).....daar sloten geen vensters noch deuren.....* Wat kan het schelen? We zijn toch binnen. (U, jij of ik, kunnen misschien ook wel bij gelegenheid *un abri* zijn, maar –het is waar- hoe eenvoudiger hoe langer je daarvoor moet leren).

Zo wacht ook het lied van Baroech, om gezongen te worden: *Jerusalem, sta op, doe je rouwkleed uit, want het komt goed*

We horen de woorden, we begrijpen de woorden, oude woorden; troost bedoeld, ze komen van heel ver weg, van gisteren zo ver, van drie jaar geleden zo ver, toen dezelfde tekst klaar lag voor de tweede zondag van de advent, in de vorige eeuw, en nog langer geleden... Maar hoe komt de muziek, de melodie: belofte gezongen? Want die tekst lekt en kiert en tocht in wellicht versleten beelden die we nog maar half verstaan. Maar wat kan *dat* schelen? Hoe is het met ons hart dat ergens op uit is en eigenlijk zo graag verrukt wil raken door de belofte die in dat lied van Baroech dat wacht op bladzijde 1224 van mijn Bijbel om gezongen te worden. Om ons verder te brengen. Naar vrede, gerechtigheid, om zo goed als god te zijn. Want daarvan heeft Baroech de mond vol. Daarheen op weg, geroepen, bestemming. Een troostlied om te leren wachten en dat leren moet genieten worden, vandaar al zingend: een zangles, een wachtles, dat is liturgie!

Waarop wachten wij in de abri, dat ons wachthuisje, ons adventsonderkomen is voor effen, niet eindeloos, een week of vier bijvoorbeeld, de bushalte? Maar stel je voor, dat die bus niet komt, je moet er niet aan denken.

Waar wachten we eigenlijk op: op de bus of op de chauffeur? Ze horen bij elkaar. Wij willen daar weer bij horen. Samen op weg met Die ons draagt, verwarmt, voortstuwt, durven doet, moed geeft. Ze horen bij elkaar. Wachten, al zingend, het is niet passief. Het is gebeuren, hoe dan ook.

Op een gegeven (ja gegeven; niet zelf gepakt, zelf geagendeerd) moment horen we wat We horen iets aan komen. In de verte. Een stem. Iemand die roept. Vanuit een plek die op het eerste gezicht niet meteen aan beschutting doet denken, die niet zomaar veiligheid oproept. Woestijn. Is dat ook een abri?

Daarover verschillen de meningen. Jesaja zingt, dat de Stem roept: *"maakt in de woestijn de wegen recht en ruimt de bergen puin op;* en bij Lukas horen we een kritisch geluid: *"een stem van een roepende in de woestijn: bereidt de weg van de Heer en zorg dat de paden begaanbaar zijn."* Laat maar verschillen, wat geeft het, dat houdt zangers en luisteraars wakker.

Lukas schetst de werkelijkheid met groffe lijnen als een voorstelling van een tijd-plaats. Twee dimensionaal: het NU van zijn tijd: Tiberius, Pontius Pilatus, Annas en Kajafas, vertegenwoordigers van Staat en Godsdienst als het ware. We herkennen ons eigen NU: Obama, Poetin, Merkel, Assad, Hollande... Ayatolla, Monseigneur.... En het ruimtelijke beeld

dat daarbij hoort: een woestijn, puinhopen en dwaalwegen. Want dat is het met al die heersers en machthebbers: de woestijn is dor en heet, kronkelige paden, hobbelige wegen, bergen zo hoog, er is geen klimmen aan, diepe diepe crises politiek, economisch, menselijk. Geenabri lijkt het.

Of toch? Woestijn: plaats van stilte, een schuilplaats om in te keren, plek van omkeer, bewustwording, om nieuw teleren zien, wonderlijk, om te verwachten, zowaar. *De woestijn zal bloeien*, gerechtigheid worden opgebouwd, obstakels afgebroken, heersers gaan in de leer om te dienen, wat eigenlijk hun taak is. *De ballingen keren, ze gingen in rouw, maar keren terug en lachen en juichen en leven.*

We krijgen ons lied terug. Notreabri. We zingen de weg van de Eeuwige, we zingen zijn wegen recht en ons lied maakt de paden begaanbaar. Waar wachten we eigenlijk op?

Albert Meijer
(met dank aan Liesbeth Jansen)